

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 80

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 5TH, 1932

LETO XXXIV — VOL. XXXIV

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Čedno igro "Trije vaški svetniki" uprizori dramski odsek kluba št. 1 JSZ iz Chicage v Waukeganu, Illinois, dne 10. aprila.

V Clinton, Indiana, je pred kratkim preminula Ursula Mozele, stara 23 let, ki je pred 6. leti dospela iz stare domovine. Zapusča dva sina in dve hčeri.

V Breckenridge, Minnesota, je umrl pred kratkim Matija Kochevar, po domače Mausarjev, ki je doživel častitljivo starost 98 let. Rojen je bil leta 1934 v Nestle vasi, župnija Semič. V Ameriko je prišel leta 1865. Zadnja leta je s svojo staro ženo živel pri hčeri.

Za cestnega komisarja kandidira v Waukegan Township do bro poznani rojak John Kukar, za preicnkega odbornika pa rojak Frank Pogljajen, rojen tu. Za aldermana v North Chicage, Illinois, kandidira tudi dobro poznani rojak Frank Slana.

"Slovenski tednik, ki izhaja v Buenos Aires, Argentina, poroča sledeče: "Zaradi vsebine članka "Problem je rešen," nam je ravnanstvo pošte v Buenos Aires preteklo soboto vrnilo Slovenski Tednik, katerega smo razposlali, kakor običajno, vsem naročnikom. Na pošti smo pozneje zvedeli, da je bil že v petek na ravnanstvu poslanik Schwelgec osebno in tam vporabil ves svoj diplomatski vpliv, da zabra ni razpošiljatev našega lista, kar se mu je tudi posrečilo. . . . Vede pa čitatelji, da se je to zgodilo prvič in zadnjič, zakaj napravili smo potrebne korake, da se zavarujemo pred napadi našega poslanika in danes lahko rečemo, da smo v pogledu bodočnosti Slovenskega Tednika, na boljšem kot prej."

Iz Detroita se poroča, da so bile tam pred kratkim odvzete odvetniške pravice odvetniku Geo. Ellisonu, ki je bil obtožen, da si je prisvojil čez \$18,000, katere je izterjal pri poravnava h desetih zapuščin detroitskih Judoslovancev.

Rojak Frank Suštar, ki je pred več meseci s kladivom ubil rojaka Josipa Pengova v Chicagi in ga oropal, je priznal krivdo pred sodiščem in je bil obsojen na 14 let zapor.

V Jolietu je dne 3. aprila pel novo sv. mašo jolietški rojak Rev. Geo. J. Kuzma.

Zdravnik, ki se je sam operiral, je umrl

Kane, Penna., 4. aprila. Dr. Evan Kane, ki je po vsej deželi znan, kot zdravnik, ki se je leta 1919 sam operiral na slepiču, je včeraj v starosti 72 let umrl. Umrl je za vnetjem pljuč. Pred dvema mesecema je izvršil na sebi drugo operacijo pri kateri se je deloma posluževal omo tnih sredstev in ogledal.

Poroka Miss Lučić

Preteklo nedeljo se je obhajala poroka ljubke Miss Lillian Lučić z Mr. Fillom iz Detroita. Slavnost poroke se je izvršila kar najbolj slovesno. Stotine in stotine gostov je bilo navzočih, mnogo Slovencev in Hrvatov iz Clevelanda je dospelo v Detroit. Na poročni slavnosti je bilo vse veselo razpoloženo, in se je vršilo vse na prazničen in dostojen način. Bila je v resnici lepa slavnost.

* 11,000,000 izvodov sv. pi sma so prodali Angleži tekom lanskega leta.

Stara birokracija ne pri pusti znižanje stroškov pri javni upravi

Washington, 4. aprila. Biro kratizem se je tako vjedel v administracijo ameriške vlade, da kongresu pri najboljši volji ni moglo znižati nadaljnjih stroškov. Stroški znašajo letno \$4,000,000,000, in kakor kongres preobrača proračun, pa ne more najti mesta, kje bi začel z znižanjem. Demokratska večina v kongresu je preračunala, da je k večjemu moglo odbiti od proračuna \$200,000,000, dočim račun zakladniški oddelek na samo \$125,000,000. Pritisk kabinetsnih tajnikov na kongres je tako velik, da si senatorji in kongresmani vijejo roke in obupujejo. Niti en korak se ni še do slej naredil, da se uredijo in znižajo plače zveznih uslužbencev, katerih je 600,000, in ki vsi dobivajo še iste plače, kot so bile tekom vojne. Tako je videti, da niti zvišani davki ne bodo zadostovali, ako vlada ne bo znižala svojih stroškov.

Slaba vest mu ni dala počitka

Moundsville, West Virginia, 4. aprila. Vsak dan tekom 18. let, odkar se je nahajal pobe glj morilec Frank Pauletta na svobodni, je bil zanj dan groze in mučenja. Pauletta je pobe glj leta 1914, ko je bil radi umora nekega Frank Gilberta obsojen na smrt. Pripovedoval je, da je zagledal v vsakem tujcu, ki se mu je približal, rablja, ki ga išče. "Raje umreti, kot še nadalje živeti v tej grozi," je sklenil Pauletta, ki se je zopet javil oblastem ter je bil ponovno obsojen v smrt. Končal bo 22. aprila. Govori se pa, da ga bo governor pomilostil.

Graf Zeppelin je zadel ob brzojavne žice

Berlin, 4. aprila. Tri velike luknje je dobil ogromni nemški zrakoplov Graf Zeppelin, ko je danes jutraj pri odhodu iz Friedrichshafen proti Pernambuco, Brazilija, zadel v brzojavne žice v pristanišču. Na krovu je imel osem potnikov in 42 mož posadke. Računa se, da bo škoda v enem dnevu popravljena.

Slavni virtuoz Kubelik je bankrot

Dunaj, 2. aprila. Slavni češki violinski virtuoz, Jan Kubelik, je naznanil sodniji, da ne more več plačevati svojih obveznosti. Dolgovi znašajo \$125,000. Upnikom more nuditi samo 35 procentov vrednosti.

Vozni tiketi

Že prvi dan, ko so prišli v promet novi vozninski tiketi za ulične kare, so se priljubili pri ljudih. Zjutraj jih je bilo že stotine prodanih. Tiketi se prodajo za \$1.00, in se za ta tikel lahko vozite ves teden po vsem mestu kolikorkrat hočete. Mnogim se bo to zelo splačalo, ker pridejo do cenejših vožnje. Za \$1.25 pa lahko kupite tikel, ki je veljaven po vsem sistemu cestne železnice, tudi izven mestnih mej.

Za šolske otroke

Šolski odbor v Clevelandu bo dobil v kratkem \$200,000 za podporo revnih otrok. Zadržanje državne postavodaje je dovolilo, da se dovoli šolskemu odboru otrokom kupovati hrano, obleko in čevlje. \$200,000 je precej čedna svota, in bo mnogim otrokom znatno pomagano.

Zanimiva obravnava proti morilecem Havajcev se bo pričela v torek

Honolulu, 4. aprila. Eden najbolj odličnih ameriških odvetnikov, Clarence Darrow bo začel v torek z zagovorom odlične Amerikanke Mrs. Fortescue in treh ameriških mornarjev, ki so obtoženi, da so umorili mladega Havajca, ki je posilil soprogo ameriškega mornariškega častnika, Mrs. Massie. To bo najbolj dramatična sodnijska obravnava v zgodovini Havajskih otokov. Občinstvo je izključeno od obravnave. Posebna policijska straža je obkolila poslopje, kjer se bo vršila obravnava. Obtoženi so: Mrs. Grantville Fortescue, družabna dama iz New Yorka, njen zet, poročnik Thomas H. Massie in dva pomorščaka Albert O. Jones in E. J. Lord, da so odpeljali in ubili mladega Havajca, Josepha Kahahawai dne 8. januarja, letos. Ubili so ga, ker je posilil mlado, krasno ženo poročnika Massie. Zagovor obtoženih je prevzel sloviti odvetnik, Clarence Darrow. Ker je Mr. Darrow že star in bolehen, bodo sodnijsko obravnavo kolikor moglo skrajšali. Ne samo vsa havajska, pač pa tudi vsa ameriška javnost zre z največjim zanimanjem na to obravnavo.

Država Tennessee v finančnih stiskah

Nashville, Tennessee, 4. aprila. Država Tennessee, ki je si ceer bogata na industriji in poljedelstvu, nima denarja in je zašla v dolgove. Državna postavodaja je odredila izdajo bon dov v svoti \$5,000,000, toda ni kupecev za te bonde. Uradniki države in delavci sploh ne morejo dobiti plače.

Listnica uredništva

Stava.—Da, imate prav, tudi župan Miller je prizadet radi znižanih plač. Za časa počitnic, do katerih je opravičen, kot vsak drugi mestni uslužbenec, ne bo dobil plače. Vtrgali mu bodo \$864.00, kar se prej pod republikanskim režimom nikdar ni zgodilo, in je imel mestni nager \$25,000 letne plače, dočim jih ima župan Miller \$15,000, pa ima mnogo večjo odgovornost, kot jo je imel manager, ki je bil samo uradnik mestne zbornice.

Važno posvetovanje

Sodnik Bell je sklical zastopnike dobrodelnih družb in odvetniške zbornice, da se posvetuje kaj naj stori s takozvanimi "malimi butlegerji," ki so radi depresije začeli prodajati opojno pljačo. Od 16. decembra je poslal sodnik Bell že 160 teh siromakov v mestne zapore, ker tudi z butleganjem niso toliko zaslužili, da bi plačali kazni, a njih število se vedno množi. 92 nadaljnjih oseb čaka obtožbe.

Dobrodelna prireditve

East End Social klub priredi v nedeljo 1. maja veliko dobrodelno prireditev v obeh dvor nah Slov. Del. Doma na Waterloo Rd. Program bo zelo lep in obširen in ker gre vse preostane prireditve za podporo revnim slovenskim družinam, že sedaj opozarjamo občinstvo na to prireditev.

W.T.A.M.

Vsi oni, ki bodo nocoj sodelovali pri slovenskem programu na W.T.A.M. radio postaji, naj se zbero na omenjeni postaji gotovo med 9. in 9:30 zvečer, da se napravi skušnjo.

Demokrati pričakujejo gotovo zmago v 15. državah, in napredek drugod

Washington, 4. aprila. Demokratski narodni odbor objavlja, da je gotov, da bo demokratska stranka zmagala v 15 državah, in v nadaljnjih 18. državah je zmagala skoro gotova, dočim je v 11. državah dober izgled za predsedniške volitve in štiri države so domljive. Obenem je narodni odbor stranke dal poziv na 100,000 demokratov, da prispevajo \$1,500,000 v strankin fond za predsedniške volitve. Vršijo se tudi velike priprave za ogromno zborovanje demokratov dne 13. aprila, ko začne s pripravami za predsedniško narodno konvencijo. V petnajstih državah, v katerih demokrati pričakujejo, da bodo gotovo zmagali, se nahaja 149 elektoralnih glasov. Za izvolitev predsednika je treba 266 elektoralnih glasov. V štirih državah, kjer demokrati ne pričakujejo zmage, se nahaja 80 elektoralnih glasov. Te štiri države so: Michigan, Pennsylvania, California in Vermont.

Morilka in samomorilka

Amesbury, Massachusetts, 3. aprila. Miss Marjorie Jewell, stara 57 let, je bila smrtno zalostna, ko je morala vsak dan gledati trpljenje svoje 88 let stare matere. Blazna od bolečin je šla in poiskala revolver, s katerim je dvakrat ustrelila umirajočo staro, nakar si je sama končala z revolverjem življenje. Mrs. Hattie Sands, lastnica hiše, kjer sta bivali mati in hči, je slišala strele in prihitela na lice mesta. Dobila je obe že mrtvi. Mesece in mesece je stregla 57 letna hči, ki je bila samica, svoji težko bolni materi, ki je silno trpela. Starka je polagoma umirala. Sosedji pravijo, da se je Miss Jewell tudi bala, da bo zgubila svoje delo, in da potem matere ne bi mogla več podpirati. V sobi so dobili star revolver, ki je bil njena last že več let. Oddani so bili trije strelji, dva za mater, eden pa za hčer. Revolver je bil videti pred rabo dobro očiščen in namazan.

Hrvatski radio koncert

Za Hrvatski radio koncert, ki ga priredi Hrvatski Radio klub v nedeljo, 10. aprila, vlada ne navadno zanimanje. Bo to v resnici koncert, kot ga zlepa še nismo imeli. Kot nam naznaja odbor, bo oder S. N. Doma, kjer se vrši koncert, spreminjen v pravo radio postajo. 15 tamburaških zborov bo nastopil iz Ohio, Michigan in Pennsylvania. Tudi kompletni pevski zbor "Naš Dom" pod vodstvom izvrstnega voditelja g. Seme-ta pride iz Loraina. Vstopnico je dobil tudi župan Miller in soproga. Pričakuje se velike udeležbe. Vstopnico za ta koncert lahko kupite v uradu "Ameriške Domovine." Vsi sedeži so rezervirani.

Taki pirhi pa že!

Poznani Lojze Opara ima gos, ki mu redno nese kot pest velika jajca. Goska se je hotela pa še posebno prikupiti Lojzu za praznike in mu je znesla jajce, ki je tehtalo natančno pol funta. Je res, ker smo ga stehali v našem uredništvu. Dokler bo nesla gos taka jajca, je brez skrbi in se ne bo še tako kmalu kuhala v loncu.

Seja podružnice št. 10 SZZ

Danes večer se vrši seja podružnice št. 10 SZZ v navadnih prostorih in ob navadnem času.

Mrs. Frances Tauchar je odpotovala v domovino, da podeduje milijone

New York, 4. aprila. Mrs. Frances Tauchar, znana Slovenka, ki je razporečena, in o kateri se je nedavno tega poročalo, da ji je stric, ki je bil tovarnar tistenin v Ilirski Bistrici, zapustil en milijon dolarjev, je odpotovala proti domovini, da nastopi dedščino svojega strica. Pred odhodom je Mrs. Tauchar izjavila se napram časnikarskim poročevalcem, da se namerava poročiti z milijonarjem. Kot vzrok navaja, da se ji potem ne bo moglo očitati, ne njej, niti možu, da sta se poročila radi denarja, ker ga bo ona imela dovolj, kot tudi mož. Pristavila je, da se daj ne pozna še nobenega milijonarja, toda tekom časa se bo gotovo seznanila s tem ali drugim. Naj pripomnimo na tem mestu, da je časopisje v domovini pred kratkim poročalo, da tam ne vedo ničesar o kaki dedščini, katero bi "bogati stric" zapustil Taucharjevi.

Naseljevanje je manjše kot izseljevanje

Washington, 4. aprila. Delavski oddelek zvezne vlade naznaja, da se je v mesecu februarju naselilo v Zedinjenih državah samo 1984 oseb, v januarju pa 2220, v decembru pa 2642. Pri tem pa se je v februarju mesecu izselilo za stalno iz Zedinjenih držav 6188 oseb. Okoli 60 odstotkov v februarju naseljenih oseb tvorijo ženske in otroci ameriških državljanov. Deteriorirani je bilo v mesecu februarju 1505 oseb.

Nov demokratski klub

V 32. vardi so Slovenci ustanovili močan demokratski politični klub. Slovenci kot Slovenci lahko pristopijo. V upravni odbor so bili izvoljeni: predsednik Louis Turk, podpredsednik George Turek, tajnik Louis J. Dugan, blagajnik Jim Šepic, zapisnikar John Trček, zastopnik Kluba John Rožanc. Nadzorni odbor: Joseph Kmett, Frank Močilnikar in Anton Vehovec. Seje se vrše vsak prvi petek v mesecu. Član kluba lahko postane vsak Jugoslovian živeč v 32. vardi, ki je ameriški državljan. V klub vpišuje tajnik ali člani odbora. O tem klubu spregovorimo v nekaj dneh kaj več in dosti zanimivega.

Premikajoče slike

Mr. Anton Laušin, prodajalec finih Plymouth avtomobilov, 18901 St. Clair Ave., naznaja, da se bodo v njegovih prostorih v sredo večer, 6. aprila, kazale zanimive premikajoče slike o najnovejšem Plymouth avtomobilu. Vstop je brezplačen.

Zvezni agenti

Govori se, da je dospelo v Cleveland 24 zveznih agentov, odkar je nastopil vlado župan Miller, ki je zapovedal policiji, da naj raje lovi roparje kot pa da preganja male kršilce prohibicije.

Prevzel čevljarnico

Mr. Frank Longar je prevzel od rojaka J. Končana na 6630 St. Clair Ave. popraviljalnico čevljev. Rojakom ga toplo priporočamo!

Mlad naraščaj

Družina Mr. in Mrs. Jos Pu-gelj, 428 E. 157th St. je obdarjena s krepkim sinčkom. Mati in otrok sta zdrava. Čestitamo! * Državlanska šola se vrši vsak četrtek večer ob 7. uri na 55. cesti in St. Clair.

Oče sedmih članov družine, ki je bila umorjena na jugu, je aretiran

El Paso, Texas, 4. aprila. — Uradniki, ki so preiskovali umor sedmih članov družine Melquiasdo Espinosa, ki so bili umorjeni zadnji teden na ranči v Ber-rino, New Mexico, so danes aretirali očeta družine. Poleg tega, so zaprli tudi staro mater rančarja, njegovo svakinjo in nekega Mehikanca. Šerif okraja se je izjavil, da ima dovolj dokazov v rokah, da bo prijel tudi tri moške, ki so se udeležili streljanja na ranči zadnji teden. Včeraj se je vršil pogreb žene Espinosa in šestih otrok, ki so bili ubiti pri napadu. Pri pogrebu je bil navzoč tudi nepoznani Mehikanec. Espinosa, oče ubite družine, je nenadoma zaklical, da je dotični Mehikanec vsega kriv. Mehikanca so aretirali, toda šerifu je povedal, da mu sploh znano ni, zakaj ga je Espinosa obdolžil. Espinosa sam je pozneje izjavil, da se mu je moralo mešati. Medtem se je pa Espinosa sam zapletel z raznimi odgovori, tako da so ga aretirali. Znano je bilo, da je večkrat hodil preko meje, in da so se v zadnjih treh tednih večkrat pripeljali trije Mehikanci v avtomobilih k njemu.

Nad sto oseb se je oglasilo za rabljevo službo

Budapest, 4. aprila. Komaj je ogrska vlada razpisala v časopisju, da išče uradnega rablja za obešanje ljudi, se je že oglasilo nad 100 oseb, ki želijo to "delo." Med priglasi se celo tri ženske in več študentov.

Punt je nastal med obsojenimi banditi

Mexico City, 4. aprila. Dvanajst banditov, ki so bili obsojeni na smrt, ker so povzročili veliko železniško nesrečo, pri kateri je bilo več oseb ubitih, se je včeraj spuntalo v zaporih. Vojaštvo je s težavo naredilo mir. Banditi so se pozneje podali na lakotni štrajk.

Republika Bolivia se pripravlja za vojno

Salta, Argentina, 4. aprila. — Sem se poroča iz Bolivije, da se zbira vojaške čete v Gran Chaco okoli v namenu, da napadejo republiko Paraguay in se z orožjem v roki odloči posest gotovih krajev v oni okoli. Bolivija ima armado 5000 mož, Paraguay pa 4000.

Po tajnih opravkih

Poroča se iz policijskih krogov, da se nahajata dva mestna detektiva po tajnih opravkih, da aretirata neko jako važno pričo, ki jo iščejo že eno leto, in ki je v direktni zvezi s Potterjem umorom. Kot znano, dobi dosedaj obsojeni morilec Potterja, Hymie Martin, najbrž dovoljeno novo obravnavo od strani najvišje sodnje. Da se položaj razjasni, sta potrebni dve priči, in sicer Betty Gray in Louis Rothkopf. Oba sta od zadnje obravnave proti morilecu Potterja, zginila, kot bi ju zemlja pogoltnila. Oba mestna detektiva najbrž iščeta Grayevo in Rothkopfa. Ako ju dobijo v roke, tedaj bo skoro gotovo pojasnjen umor bivšega republikanskega councilmana Potterja.

Trgovska seja

The St. Clair Merchants Improvement Association ima nocoj večer svojo redno mesečno sejo v Mervarjevi dvorani.

Kljub protestu Hooverja je kongres glasoval za neodvisnost Filipincev

Washington, 4. aprila. Poslanska zbornica kongresa Zedinjenih držav je danes odglasovala z 306 glasovi proti 47, da se Filipincem podeli svoboda tekom čsmih let. Na galeriji med poslušalci sta bila dva odlična Filipince, predsednik poslanske zbornice Filipinov, Raxos, in podpredsednik filipinskega senata Osmena, ki sta bila vsa iz sebe od radosti. Nepričakovano in v naglici se je to glasovanje pripetilo. Minulo je komaj 40 minut, odkar je debata se začela, ko je prišlo do glasovanja, da se umakne ameriška zastava iz Filipinov, da se umakne ameriška kontrola nad 13,000,000 Filipincev, ki bivajo daleč tam na Pacifiku. Kongres je hotel na vsak način glasovati za neodvisnost Filipinov. Vojni tajnik Hurley je v imenu predsednika Hooverja poslal svarilno pismo, češ, da Filipinci niso zreli za neodvisnost, da bi bila taka neodvisnost strašen udarec ameriškemu vplivu na Daljnem vzhodu, da bi nastala ekonomska zmešnjava in politična tren družabna anarhija, in da bi končno Filipinci prišli pod vlado kake tuje države, najbrž Japonske ali Kitajske. Vojni tajnik Hurley je grozil, da bo predsednik Hoover vetiral predlog, v slučaju, da bo sprejet tudi v senatni zbornici, kjer ima predlog mnogo prijateljev. Dočim je poslanska zbornica odredila dobo osmih let, da se proglasi filipinska neodvisnost, pa da je senatni predlog 15 let, predno postanejo Filipinci svobodni. Toda predlog bo prodrl tudi v senatu, nakar bo poslan predsedniku, ki ga bo takoj vetiral, in sodej, da so zagovorniki svobode Filipincev v obeh zbornicah dovolj močni, da bodo z dvetretinsko večino zavrgli veto Hooverja. Tako se je v 40. minutah odločila usoda 13,000,000 Filipincev. Kongresman Underhill, republikanec iz Massachusetts, ki je nasprotoval predlogu, je dejal: "Kakšna tragedija! 40 minut, da se najde en narod! 40 minut, da se ustanovi vlada za 13,000,000 ljudi! Gospod predsednik, nimam dovolj besedi, da bi dovoljno izrazil svoje občutke pri tem! Moral sem iti na Kalvarijo in dobiti tam besedo našega Učenika, ki je dejal: "Odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!"

Ljubezen je izdala bančnega roparja

Chicago, 4. aprila. Ker je bil preveč zaljubljen, se nahaja danes zloglasni bančni ropar, Donald Loftus, star šele 29 let, v zaporih. Priznal je policiji, da je tekom zadnjih treh let sam oropal 13 bank, pri katerih je dobil nad \$100,000. Zanikal pa je trdovratno, da je pri nekem bančnem ropu ustrelil dva policista v Californiji. Loftus je stanoval v razkošnem stanovanju v South Bend, kjer je imel tudi svoje dekle. Zadnje čase se je pa zaljubil v neko poročeno žensko. Mož te ženske se je pri-tožil policiji. Loftus je bil aretiran. Ko so preiskali njegov avtomobil, so našli revolver, kar je vzbudilo nadaljnjo sumnjo. Prišli so detektivi iz Chicage, ki so ga spoznali. Mož je bil že pred več leti aretiran in obsojen na štiri leta zapor, ker je zapustil svojo ženo in pobe glj na neko drugo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 80, Tue., April 5th, 1932

Slovenci in naš denarni zavod

Največji in najbolj uspešni voditelj in organizator slovenskega naroda v novejši dobi je brez dvoma dr. Ivan Krek, katerega je, žal, smrt mnogo prehitro ugrabila iz življenja, kajti njegov um in razum, njegovo razumevanje priroste-ga naroda in njegovih teženj, njegovo bister pogled v bodočnost, njegovo znanje gospodarskih zadev, vse to in mnogo drugega je dr. Kreku priborilo prvo mesto v političnem in gospodarskem stališču slovenskega naroda. Dr. Krek je povdarjal, da mora biti narod gospodarsko močan, potem so mu pa vsa pota napredka široko odprta.

Narod bo samega sebe spoštoval, ako bo imel vzrok za to, da ima pokazati na svoj napredek, na svoje uspehe, da ima močno voljo postaviti se v vrsto največjih narodov. Pri vseh delih, podjetjih in narodnih osnovah pa igra denar vlogo, katere ne bi ne smeli nikdar prezreti. Denar je sveta vladar, je bil od nekdaj in ostane, in finančno močan narod ne uživa samo spoštovanje, pač pa tudi doseže svoje zaželjene cilje in si ustvari boljše življenje na tem svetu.

Ko so naši poštenjaki in delavni možje v Clevelandu pred dvanajstimi leti ustanovili prvi slovenski denarni zavod v Ameriki, The North American Trust Co., prvo slovensko banko, so imeli ta namen pred seboj. Oprostiti slovenski narod tujega kapitala, zbrati domač kapital v močnem denarnem zavodu, ki je last našega lastnega naroda in finančno pomagati pri gradnji velike slovenske naselbine.

Slovenska banka ne bi bila mogoča, ako narod ne bi imel zaupanja v samega sebe, ako narod samega sebe ne bi spoštoval in bil prepričan, da smo razumni, pametni in zmorni dovolj, da sami vodimo svoje finančne posle. Koliko je družtev, ki potrebujejo financiranja, trgovcev, obrtnikov in delavcev, ki na ta ali oni način potrebujejo bančne zveze, sodelovanja in pomoči! Vse to finančno poslovanje je bilo zadnja leta v veliki meri osredotočeno v North American Trust banki, ki je na uspešen in zmogen način posegla v finančno življenje našega naroda.

Časi niso danes vsaj normalno pravilni, toda kljub vsem gospodarskim težkočam, pa stoji danes naša slovenska banka, The North American Trust Co. bolj trdno, bolj zaupanja vredno, kot kdaj prej. Zlato se v ognju preskuša, prijatelj v nesreči, denarni zavod pa v času depresije, kot jo imamo danes. Dočim je naša slovenska banka, The North American Trust Co. ob vsakem času točno in brez odlašanja plačala vsako zahtevo, si je pa tudi priborila neomajano zaupanje naroda s svojo točnostjo in poštenostjo. Ni čuda, da si je ta banka našega naroda baš v teh časih, ko je treba paziti, komu se izroči denar, pridobila zaupanje države Ohio, šolskega odbora, ameriške oblasti in mesta Cleveland, ki eden za drugim vlagajo velike svote v to prvo slovensko finančno podjetje v Zedinjenih državah.

Menda ni treba navesti večje garancije kot je zaupanje ameriške vlade in bančnih krogov države Ohio v to naše slovensko finančno podjetje. Zato je pa prav na mestu, in marsikdo nam bo znal vedeti hvalo, ako nujno svetujemo vsem našim ljudem, ki imajo svoj denar v tujih bankah, ali ki ga celo skrivajo doma, kjer jim ne prinaša nobenih obresti, in kjer je v neprestani nevarnosti, da je ukraden, da zgori ali sicer zgine, da prinesejo ta denar v naše lastno, mogočno denarno podjetje, The North American Trust Co.

Bodite prepričani, kot so prepričani direktorji in delničarji banke, ki imajo milijone vložene v podjetje, da je banka The North American Trust Co. skrajno sigurna kot vsak največji denarni zavod. To banko lastujejo vaši ljudje, ki so tekom dolgih let modrega gospodarstva dokazali, da znajo ne samo voditi dobro gospodarstvo za sebe, pač pa, ki so dobili od ameriške vlade in državnih oblasti ponovno priznanja za modro, pošteno in razumno poslovanje bančnih poslov.

Močni bomo in pomagali si bomo eden drugemu, ne da bi bili odvisni od tujcev, ako držimo skupaj, ako organiziramo svojo lastno moč in jo izkoristimo v napredek in blagor vsega naroda. Stotine Slovencev v Clevelandu je, ki ima sto in stotisoče dolarjev po kletih in drugod zakopanih, kar jim ne prinaša nobene koristi, dočim imajo drugi svoje vloge pri tujih bankah, kjer ne poznajo ljudi, ki dirigirajo posle, dočim pri vaši lastni banki, The North American Trust Co. imate izbrane, poštene in lojalne svoje rojake, ki želijo, da se jim pridruže k skupnemu poslovanju.

V združenju je moč in napredek. Dajmo to moč svojemu lastnemu narodu, ne dajamo moči in zaslonbe tujcem! Ne bo minilo dolgo časa, ko nam boste iskreno hvaležni za ta nasvet. Slovenski denar spada v slovensko bančno podjetje, v vašo lastno varnost in korist in za večji napredek nas vseh! Premisljajte o tem in pritrldili nam boste.

D O P I S I

Barberton, O. — Zabavni klub "Kras" priredi v soboto 9. aprila zabavni večer v dvorani samostojnega društva Domovina na 14. cesti. Vstopnina je 25c, otroci so prosti. Program bo sledeč: Mr. John Ujčić iz 15. ceste bo odprl program in povedal nekoliko zgodovine iz 17. stoletja, kako so Turki napadali No-

kranjsko in primorsko, kako so za sedeli Francozi itd. Dežela je veliko trpela in še danes trpi pod vladno črnosrajčnikov. Nato nastopijo mali dečki in deklice z raznimi deklaracijami in pesmicami. Zatem se predstavi živa slika usmrtnice starih

Slovencev na Bazovici pri Trsu. Stiri naše žene, Kraševke, bodo zapele pesem "Lepa naša domovina." Potem nastopi pevski zbor "Javornik" pod vodstvom Mr. Andrew Bombacha.

Zatem se pa razvije prista zabava in ples. Priliko bodo imeli zavrteti se stari in mladi, ker godca bosta izvrstna: Frank Gorjanc (Čemeljak) in Pavel Lenasi, oba iz Clevelanda. Kar se tiče kuhinje, bodo izvrstna jedila. Naše kuharice nameravajo napraviti "tržaške tripe," ki jih mislijo modernizirati na vse načine, kot jih še nismo jedli. Za gašenje suhih grl bo pa na razpolago kapljica našega ohajčana.

Čenjeni Slovenci in Slovenke iz Barbertona in okolice: Kenmore, Akrona, Woosterja, Rittmana, Magadore, Cantona, itd., najljubšeje vas vabimo, da se v obilnem številu udeležite te naše prve prireditve. Jamčimo vam, da se boste izvrstno zabavali in da vam ne bo žal, ako se udeležite. Na svidenje 9. aprila ob sedmih zvečer. Pozdrav vsem Kraševcem in našim sosedom bratom Jugoslovonom po širni Ameriki. Odbor.

Cleveland (Collinwood), O. — Ta moj dopis bo bolj kratak, ker je bil tudi na kratko storjen, ko sem preštevala tiste piščance, zajčke in piške. Pomislite, ljudje božji, ko sem bila ravno najbolj zaposlena s tistim preštevanjem, pa je vstopila teta Nežka in mi vsa zasopljeno pove, da bo podružnica št. 10 Slovenske ženske Zveze priredila v četrtek 7. aprila pri redni mesečni seji zanimivo card party v korist društvene blagajne. Zato se bo seja pričela že ob sedmih in bo zelo kratka. Nato se bomo pa spustile v tisto tekmo, ki jo nudi vsak card party.

Pričeli sva ugibati, kaj bi bilo najboljše in najbolj privlačno za to prireditev. To me je napotilo, da sem zagnala vse tiste zajčke, piške in piščance, ki so v resnici že plesali pred mojimi očmi, v kot, ter se takoj z Nežko dogovorila, da potom dopisava povabimo vse članice na prihodnjo sejo. Seboj naj pripeljejo tudi svoje močičke, prijateljice in znanke, kajti zabave bo za vse dovolj. Bo tudi precej dobitkov in dobili jih bodo tisti, ki bodo najbolj znali pri kartah. Seveda je naša iskrena želja, da bi se naše zabave udeležil tudi Jaka, brez katerega si našo prireditev niti misliti ne moremo. Vljudo se ga torej vabi, da pride prihodnji četrtek v Slovenski dom na Holmes Ave. na našo prireditev, da bo marjašal. Pa glej, da ne prideš s praznimi žepi! Pozdrav vsem članicam Slovenske ženske Zveze. M.P.

Iz bele Ljubljane. — Pomlad, čas vastjenja, prebujenja in novo življenje. Kako lep je spomladanski čas, ki nam prinese novo življenje in vsa narava se odene z novo obleko. Po logu in gaju se razlega krasno ptičje petje in v resnici noben letni čas nam ne prinese tako lepš spremembi in krasnih spominov na blažena otroška leta kot ravno pomlad.

Toda, ali bi si mogli misliti pomladi brez krasnega ptičjega petja, ki tako zelo užiga naša srca v ljubezni do narave? Kaj more dostojnejše počastiti veličino stvarstva kakor ubrani akordi, ki zavzamejo mladih ust. In naši domovi! Ali bi ne bili podobni puščavam, katere ne prebuja zgolnje pevecv?

Strahno je življenje brez pesmi, brez smehljajočih se lic, brez radostnih src. A veselo je življenje in vredno življenja, kjer pesem ne utihne od zore do mraka in tem bolj vredno je živeti, čim bolj vesela, plemenita in ubrana je pesem. Zato hočemo peti, peti iz polnih grl, iz globin srca, ker vemo, da je naše delo koristno, da je plemenito, da je vzgojno, z eno besedo: da je potrebno.

Prepričani smo, da bo naša pesem vselej našla odmev v vaših srcih.

Pevski zbor "Adrija" priredi

v nedeljo 17. aprila ob 2:30 popoldan krasen koncert z igro in izvanredno bogatim programom. Upam, da ga ni rojaka ali rojakinje v naselbini, ki bi se ne potrudil in prišel poslušat krasno slovensko pesem.

Pevci in pevke "Adrije" vam bodo za par uric poklicali v spomin ona blažena mladostna leta, ko ste med prijaznimi gricki in holmci pozno v noč poslušali fantovsko petje. Kdo bi si rad ne obujal spomine na mladostna leta, ko smo še kot bosopeti paglavci rajali po domačih livadah. Ravno tako vam bo živo ostal v spominu dan 17. aprila, ako se udeležite koncerta, ki ga ta dan priredijo vaši pevci "Adrije."

Za napredek in lepše petje ostajam vaš

Louis Somrak.

Euclid, O. — Otvoritev prodajne Slovenske zadrúžne zveze je nepričakovano dobro izpadla v beli Ljubljani. Pri otvoritvi so odjemalci občudovali krasno opravo omenjene Zadrúžne zveze. Pripravilo se je toliko količino blaga, da bi zadostovala za otvoritveni dan ali celo preostala, toda kljub temu se je moralo dovažati novo blago že opoldan, da smo imeli dovolj zaloge za popoldan. Ravno tako se je godilo tudi zvečer. S tem so pokazali tukajšnji naseljenci solidarnost napram delavskemu podjetju in nova naselbina, kot jo imenujemo, je daleč prekoslila starejšo naselbino v Clevelandu. Tudi najnaprednejša naselbina na St. Clairju bi se lahko nekaj naučila od Ljubljancev.

Več odjemalcev je vpraševalo, če bodo cene vedno tako zmerne kot so bile prvi dan. Odgovor bi bil primeren ta: Če se bodo odje-

SLOVENSKA PESEM V COLLINWOODU

Kadar je srce tužno, vesela pesem otrne solzo in lažje je pozabiti gorje doline solz. V teh časih, v tej dolini solz in skrbi, naš narod še ni popolnoma otopel, obupal. Narodna zavest, misel, beseda in pesem se pozivlja, narodne organizacije bijejo obrambni boj za obstoj in življenje. Današnja depresija nima nacionalnega klopja samo na želoce, pač pa tudi na narodno življenje pri-seljenih narodov. Narod v teh časih naj obupa, naj opusti svoje delo za svoja društva in v tem bo uničen, teško bo družabnost spraviti na pot življenja, mukopolno bo oživljenje tudi v prihodnjem normalnem času, ako se danes opusti delo. Rojaki, s pomočjo v sopomoči obdržimo vsaj pri življenju, kar so naši kulturni pionirji ustanovili. Podpirajmo po svojih močeh naša dramska in kulturna društva, naše pevske zборе.

V Collinwoodski naselbini goji, neguje in povzdiguje našo narodno pesem pevski zbor "Jadrana" že dolgo vrsto let. Kjerkoli je bilo potreba pomoči Jadrana, vedno je bil med prvimi. S svojo pesmijo z nastopom zbora je bila marsikatera naša prireditev popolna, vesela, in zanimiva. Ko se je v naselbini delala za Slov. Del. Dom, zbor Jadrana je bil prvi izmed prvih za idejo, delal in žrtvoval tu in tam, člani so agitirali za institucijo, prirejali koncerte v korist iste, nastopali s slovensko pesmijo na prireditvah drugih društev, dali fizične in materialne pomoči, kjer so bili klicani. Da bi bil danes zbor pozabljen, da bi mu ne dali pomoči, bi bil to narodni greh. Kdor more, kdor občuti narodno zavest, kdor ljubi lepo slovensko pesem, ta ne bo odklonil pomoči "Jadrana," pač pa se bode udeležil njegovega koncerta v nedeljo zvečer, dne 10. aprila.

Prvotno se je imelo v načrtu za prireditev opereto, toda ker je pa tudi potrebno da zna zbor več pesmi, bodisi kot zbor celota, kvarteti in solisti, se je društvo vsvojilo za spomladanski koncert načrt, kjer bo kraljevala narodna — vedno priljubljena pesem. Program bo vseboval nastope moškega, ženskega in me-

malci zavedali, da je to njih delavska trgovina, kot so to pokazali prvi dan pri otvoritvi in tudi med drugimi agitirali za več odjemalcev, bodo cene lahko zelo nizke. Kajti pri upravnih stroških je mala razlika, če se servira 50 ali 500 odjemalcev.

Vsak odjemalec plača gotovi del najemnine poleg vrednosti blaga, ki ga je kupil in čim več odjemalcev, manjši del pride na posameznega odjemalca za stroške. Slovenska delavska zadrúžna zveza je postavila trgovino v naselbini, nikakor pa ni v položaju pravilno jo voditi brez vsakega sodelovanja in dobre volje naselbine. Torej apeliramo na vašo zavedno delavsko misel, da stojite na strani nove trgovine, katera nam bo vsem v ponos in materialno pomoč v težkih in slabih časih.

Zahvaljujemo se vsem posetnikom za njih naklonjenost in veliko udeležbo ob priliki otvoritve omenjene trgovine v beli Ljubljani. Tudi ljubljanski stric in teta sta bila zelo ponosna, ko sta stopila v trgovino, ko se je otvorila tako moderna trgovina pod njih ljubljansko administracijo ali upravo. Stric si je sploh odklonil vse strežaje in si sam naložil dva bušlja različne grocerije. Posebno pa mora biti strasten pivec kave, ker navadna družina bi jo imela dovolj za pol leta, kolikor jo je naložil v bušel.

Na tem mestu izjavljamo, da smo popolnoma zadovoljni z sodelovanjem in zavednostjo tukajšnih slovenskih naseljencev in upamo, da bomo v skupnem sodelovanju dosegli še mnogo uspehov na zadrúžnem polju.

Odbor S. Z. Z.

šanege zbora, kvartete, duete in sole. Da bo pa koncert popolnejši, zabavnejši, bo tudi podan komičen kuplet z imenom "Profesor, doktor, zviti Jaka, muzikaličen artist in dirigent koncertnih, orkestralnih koncertev, prestolice Krajnske." Pri kupletu sodelujejo vlezmožne in poznane moči: doktor Jaka, Anton Eppih — njegov učenec Frank Slejko in učenka Miss Olga Goddec. Poleg velehumorske bo kuplet tudi vključeval lepo godbo: picole, gosli in piano. Da bo koncert "Jadrana" vreden male vstopnine 50c in to lep pevski koncert zbora, kuplet in še ples v spodnji dvorani, o tem ni govora. Ako hočemo v naselbini obdržati pevski zbor, kateri je potreben narodni ideji, Slov. Del. Domu in vsem našim kulturnim in podpornim organizacijam, moramo dati zboru podporo s tem, da se udeležimo njegove prireditve. Pri zboru je danes vsekakor treba pozdraviti zavedno idejo naše mladine, kajti lepo število članov in posebno članice je izmed tu rojene mladine. Zbor ima pred seboj lepo bodočnost in zmognosti za doseg v napredku naše pesmi. Nič večjega pa ne moremo zadati naši mladini, ako jo neupostevamo. Tu se neha vse veselje, razide se. Rojaki, v nedeljo zvečer, dne 10. aprila je čas in prilika dati priznanje in veselje "Jadrana" za nadaljni obstoj, za poživelje zbora.

"Jadrana" in njegova mladina apelira na zavedna slovenska srca in kliče: Do svidenja na koncertu v S. D. D. dan 10. aprila!

V. Coff.

RAČUN POGREBNIKA

V Buenos Aires, je pogrebnik Carlos Valpi predložil sledeči račun za neki pogreb:

17 žensk, ki so jokale ob mrtvaškem odru, vsaka po \$15	\$255.00
41 žensk, ki so jokale za pogrebom, vsaka po \$10	410.00
žepni robež, s katerimi so si te ženske brisale solze	90.00
Skupaj	\$755.00

Če verjamete al' pa ne.

Tako sem učil prijatelja, ko sva počasi vozila proti Madisonu in Genevi. Vozil sem počasi, ker je bil avtomobil nov in ga je treba zlepa privaditi na voznjo, kot mlade konje.

Tako se v lepem pomenu pripeljeva do Madisona. Mojemu prijatelju se je videlo, da si je moje zlate nauke zapisal globoko v srce in da je trdno sklenil, da se bo odslej po njih ravnal in vozil avtomobil tako, kakor sem ga navadil.

V Madisonu sem krenil na desno, proti naselbini naših slovenskih farmerjev. Ko sva se vozila po tistih klanecih pred Toneta Debeveca farmo, sem prijatelju povedal dogodek, ki se mi je pripetil pred kakimi dvanajstimi leti. Takrat sem jaz vozil svoj prvi avtomobil (Bog mi odpusti ta greh, da sem sploh kedaj kupil tako stvar). Peljal sem se k Tonetu na farne neke nedelje popoldne. Domov grede je prisedel k meni naš gospod župnik, da se pelje z menoj domov. Na avtu smo bili dobri pevci in menda se nam je gospod župnik pridružil samo zato,

TRINERJEVO GRENKO VINO

proti zaprtju, slabemu apetitu, glavobolu, izgubi spanja. V vseh lekarnah.

CUNARD DRUŽBA NA ZNANJA ZNIŽANJE VOŽNJE

Vse cene tretjega razreda, za vožnjo proti vzhodu, so znižane za 20%. Za vožnjo proti zahodu, toje iz Evrope, so znižane za 10% in za roundtrip 20%. Cene na Berengariji, Aquitaniji in Mauretanijski v 3. razredu, je \$64 vzhodno, \$72 zahodno in \$116 round trip. To velja za angleška pristanišča. Za francoska pristanišča: Berengaria in Aquitania \$72 vzhodno, \$91 zahodno in \$122 round trip. Na Mauretanijski \$70 vzhodno, \$91 zahodno in \$120 round trip. Parniki Carinthia, Franconia, Laconia, Samaria in Scythia v angleška pristanišča, so cene 3. razreda \$62 vzhodno, \$70 zahodno, \$112 round trip. Isti parniki v francoska pristanišča: \$63 vzhodno, \$86 zahodno in \$112 round trip.

Vsi drugi parniki imajo sledeče cene 3. razred: v angleška pristanišča: vzhodno \$60, zahodno \$68, round trip \$108. V francoska pristanišča: \$63 vzhodno, \$86 zahodno in \$112 round trip.

NAD STO LET STARO VINO

Nedavno so v Londonu prodali sto steklenic vina, in sicer po sedem tisoč dinarjev za steklenico. Kupec, ki si je privoščil to razkošje, je neki indijski princ. Vino, ki je imelo tako visoko ceno, pa je staro 120 let. Pridelano je bilo ramreč leta 1812, ko je Napoleon prodiral proti Moskvi. Omenjeni indijski princ se je pogajal za nadaljnih sto steklenic še starejšega vina. To vino je iz leta 1790. in je na prodaj v Londonu že od leta 1903., pa si ga do-slej še nihče ni mogel ali hotel kupiti.

ČE JE SVINJA LAHKA

V Hammond, Ind. sta bila prijeta Sam Gwati in Angelo Loroecca, ker sta ukradla štiri prešiče. V zakonu je to velika tatvina in po postavi bi morala dobiti najmanj po eno leto zapora. Toda ko so prešiče stehali in zračunali, da niso po dnevnih tržni ceni vredni niti \$25.00, sta bila oba uzumoviča sojena samo za malo tatvino in sta dobila samo po 30 dni zapora.

da bo pomagal, ker rad poje in ni v zadregi, če je treba prijeti z basom, ali pa jemati "počez."

Ko se peljemo doli po klanec, sem eno urezal in drugi so pa poprijeli. Prvo kitico smo od-peli, ko smo se pripeljali s klanca na mal mostiček, ki pelja čez precej globok graben. Ko naravnam avto zopet v klanec navzgor in se je vozilo počasi, sem začel z drugo kitico. Sredi klanca je bilo treba premeniti vozno silo na nižjo, sem po pomoči in ker nisem bil še vajen, vrigel gir v ritensko in avtomobil, mesto da bi lepo vozil naprej, je skočil nazaj in jaz sem hotel stopiti na "žlajf," sem pa stopil na gas in avtomobilček je kar v skokih drvel proti grabnu. Noben dirigent ne bi mogel petja tako naglo ustaviti, kot se je ustavilo takrat. Kot bi odrezal, je petje potihnilo in pevski zbor je bil v tistem hipu že iz avtomobila z gospodom župnikom na čelu, mene so pa prepustili usodi. Imel sem toliko prisotnosti duha, da sem avtomobil hitro krenil v stran, da se je zadnji konec zaril v hrib ob poti in se ustavil. Na ta način sem spravil slavni pevski zbor ob zaželeni užitek in lepo predstavo, da bi brez vstopnine gledali, kako bo-va z avtomobilom štrbunknila v jarek.

Ta dogodek sem opisal prijatelju in ga resno posvaril, naj nikar ne poje, kadar bo vozil po teh klanecih. Ko se pripeljeva mimo Debeveceve farme, je konec večjih klanecv in ustavim avtomobil ter prijazno povabim prijatelja, naj sedaj on vozi avto. Strašno modro se je držal, ko se je vsedel za vodilno kolo in dirigiral mašino po prazni farmerski poti.

"Sem mislil, da ne bo šlo tako lahko," je pripomnil. "Saj ni," sem odgovoril in držal vrata poleg sebe napol odprta, da v morebitnem slučaju vzamem slovo od prijatelja in planem ven s celimi kostmi, če bi morda prijatelju nenadoma padlo v glavo, da jo udari kar v celo po farmah.

Tam, kjer se cesta odcepi proti Jožetu Gramcu, rečem prijatelju naj obrne na desno. Napravil je in avtomobilček je zakročil na novo pot v lepem polkrogu, da niti pošne nabiralne škrinje ni odnesel, dasi bi jo bil rad, kot se je videlo.

Ko zagledam Gramčevo hišo, rečem vozniku: "Na Gramčevo dvorišče zavozi, bova enega stisnila." Ker je precej hitro vozil, sva bila pri teh besedah že na Gramčevem dvorišču, tik pred hišo.

"Ustavi!" zavpijem.

"Kako pa naj ustavim?" mi zavpije nazaj in naglo krene avtomobil, da sva vogal hiše samo malo oprasnila. O, Marika! Sedaj sem se šele spomnil, da sem mu pozabil povedati, kako se avtomobil ustavi. Prijatelj je pa vseeno imel toliko prisotnosti duha, da ni vozil naravnost, ampak v krogu po dvorišču, ker če bi vozil naravnost, bi se bila pripeljala naravnost v hlev k jaslim. Časa pa tudi ni bilo, da bi bil na dolgo in široko razkladal, kako se avtomobil ustavi. Stvar seje vršila vse hitreje, kot morem pisati in do takrat sva napravila že tri kroge okrog tiste-ga velikega drevesa na dvorišču. Takrat mi pade v oči velika kopica sena, ki je bila tam poleg hleva, pa naglo zavpijem prijatelju: "Zavozi v tistole kopico sena, pa se bo vrag ustavil!" Voznik me poslušal in v tistem hipu sva se že zarinila v seno in avtomobil se je ustavil. Sunej je nekoliko seznanil moj nos s šipo spredaj, prijatelj se je pa krčevito držal vodilnega kolesa in je ostal nepoškodovan. Jože Gramc, ki je stal na pragu, je nama ploskal, ker je mislil, da se po dvorišču znašava, kako izvrstno da znava voziti.

To je bilo prvič in zadnjič, da je moj prijatelj vozil avtomobil, dasi ga ima že več kot tri leta. Nekoč mi je rekel: "Vozila bi vsaka šema, ampak ustaviti avtomobil, ta je pa druga!"

BESEDA NAŠIH ROJAKOV O KONTESTU

NEKAJ IZMED ŠTEVILNIH DOPISOV O ŠTETJU ZAJCEV.
PIŠK IN PIRHOV

Euclid, O.—Oh, ti vaši zajci in picki so me čisto zmešali. Tiste dni po velikonočni izdaji Ameriške Domovine, je moj mož vsak večer robantil: "Kaj že spet ni nič večerje?" Jaz pa, ki sem bila že sama nase jezna, mu je eno zasolil: "Počakaj no, še par sto jih imam za šesteti."

"Kar brli v tiste zajce in piščance, da ti bom moral nadzorni še druga očala kupit," grozila on.

Ampak naj bo že kakor hoče, tisti cekinček bo pa le moj. Že naprej se veselim, ko bo v pondeljek telefon zapel in bo prišel glas, da sem jaz dobila prvo nagrado. Pa recite, če ni res!

Mary Walter.

Cleveland, O.—Moram tudi jaz zapisati, kako sem štel zajčke, piščance in pirhe. Na prvi strani sem dobil Vašo zahvalo in voščilo. Hvala tudi Vam, ki ste nam dali za en teden dela. Pri slovenskih mesarjih in grocerijah sem dobil šest pirhov. Te je menda Kolumbus postavil, ker tako lepo pokonci stoje. Še kos dobre potice, pa dva poljuba na vrh. Nož sem kar v potici pustil, da si lahko še drugi odreže. Res, lepa slika.

Tam, kjer fant in dekle trkata s pirhi, sem dobil dva pirha. Lepa narodna slika. Ker sem bil v rožah, sem dobil v rožah dva pirha pri slovenskih mesarjih. Vse v bisago. Tam, kjer štirje sekajo, da se kar iskri, sem dobil enega ranjenega. Pa klubok sem tam pozabil; saj je še bolj moderno gologlav hoditi.

Tam, kjer deklici neseta kolač, šunko in drugo na drogu, sem jih dobil en ducat zakopan v pesku. To so menda nojevi pirhi. Takole bi bilo lepo, da bi za našimi lovci en par deklet nosilo kolače, šunke, klobase, putrhe, galončke in kozarce. Kadar se bo to zgodilo, bom tudi jaz pristopil v lovski klub.

Pri zajcih in piščancih je bilo še še, kakor je rekla tista Dolenjka, ampak pirhi so mi dali po pikru. V glavo mi ne gre, kako so si upali trije zajci skočiti v Jakatovo kolono. Ampak jaz sem tiste najprej videl. Pozdrav vsem števcem, posebno pa tistim, ki bodo nagrado dobili.

John Levstek.

Roseboom, N. Y.—Tukaj Vam pošiljam število piškov, zajčkov in jajc, da boste vedeli koliko jih je. Tisti cekin mi pa ni treba pošiljati sem, ker je predalet. Se bojim, da bi se zgubil. Kar notri naj ostane za naročnino. Malo bom še dodala, pa bom imela list za dve leti plačan.

Na farmah, kjer imamo zraven piškov in zajčkov še drugo živino, gre štetje počasi od rok. Ko sem najbolj zatopljen v štetje, pa se oglasi otrok: "Mama, en mož horsa jaha naravnost k nam." Da bi ga kolkla brenila, da mora priti ravno sedaj! Zopet štetjem, pa se že zopet drugi oglasi: "Mama, lačen!" In tako gre naprej, da ni nikdar miru. Nadaljujem pri luči, pa mi je kmalu vse mrgolelo pred očmi: zajci so se spremenili v krave in konje, piški pa v stare kocke. Prosim Vas, da bi drugič tiskali malo večje. Pozdrav vsem skupaj.

Mary Nagode.

Barberton, O.—Komaj sem čakala, da pride velikonočna številka Ameriške Domovine, da se tudi jaz po svoji moči spravim nad zajčke, piščance in pirhe. Trdno sem sklenila, da eno nagrado moram odnesti, pa če je prav zadnja.

Pa mi je ta vražji Jaka vzel vse veselje, ko je opisaval v svoji koloni, kako razposajeni so bili tisti zajci in piščanci, katere je mislil prešteti. Ampak navse-

zadnje, se pa le nisem mogla več premagovati. Mislija sem si: vsaj poskusim lahko, saj ni, da bi morala vse prešteti. Ampak reči pa moram, da so bili naši zajčki in piščanci prav pridni; prav nič niso šli iz vrste. Menda so že dovolj znoreli v Clevelandu.

Ko sem imela končno številke pred seboj, sem se nehote spomnila naših slovenskih trgovcev, ki so za Veliko noč oglaševali v Ameriški Domovini, kako bi jim obrazli žareli zadovoljstva, ako bi pred prazniki prodali toliko število živali, kolikor sem jih naštel jaz. To pa ne bo prej, da se bodo rojaki držali gesla: Svoji k svojim! Pozdrav!

Albina Poljanec.

Euclid, O.—No, vendar je enkrat konec te zajčje zalege in teh piščancev. Saj bilo jih je toliko, da je vse švigalo pred očmi. Ni bilo treba prav nič ohačana zraven za glavo zmešati, to so že zajci in piščanci sami opravili. Pa ta celi bi bili že še, ampak tisti zajčji repki so bili od zlomka. No, pa kaj se hoče. Pri tem štetju se je marsikdo lahko seznanil z imeni marsikaterih slovenskih trgovcev, za katere prej ni vedel. Saj ti slovenski trgovci so bili pa že tako razloženi, da si jih moral videti, tudi če jih nisi hotel, ali pa če si napol slep.

Kar se tiče lista Ameriške Domovine, je res idealni list za slovenski narod. Novice: kratke in jedrnat. Uredniški članki: podučljivi. Dopisi iz raznih naselbin nam povedo, kako se imajo naši rojaki izven Clevelanda. Jakatova kolona, ta ga kaj pihne. Jaz prav rada čitam to kolono, pa ne zato, ker je Jakatova ali radi njega, ampak radi njegove Johane, s katero sva skupaj v šolo hodili in me veseli kaj slišati o nji. Koledar raznih društvenih prireditev se mi tudi prav dopade in pa razne povesti. Sploh vse je O. K. ali z drugimi besedami: Ameriška Domovina je res ameriška domovina. Pozdrav vsem naročnikom in uredništvu.

Marija Hochevar.

Durant City, Pa.—Tudi jaz sem se trudil s temi zajci in piščanci. Štel sem pa takole:

Prvo začel sem šteti zajce ugate; a najbrž se kateri je skril v grme košate.

3604 sem jih skupaj znesel; ne vem, če kateri je pete odnesel.

Piščanci, droblanci, veselo skakali, menda kašice drobne si pridno iskali.

4977 sem jih skupaj naštel, mogoče katerega jastreb je vzel.

Pirhi, vsi ti pisani in beli, dosti skrbí so mi tudi prizadeli.

20 komaj sem jih dobil (mogoče se mi kateri je ubil).

Frank Anzelc.

Cleveland, O.—Ker ste v letošnji velikonočni številki podali toliko humorja in zabave svojim naročnikom s štetjem zajcev, piščancev in pirhov, s katerimi ste okrasili oglase naših slovenskih trgovcev, se želim tudi jaz udeležiti tekmé v štetju. Res, lepo je videti tako veliko število oglasov naših trgovcev v eni številki in še veliko lepše bi bilo slišati, če bi slovenske gospodinje iste upoštevale in vsakdanje potrebe pri teh trgovcih kupovale. S tem bi se veliko pomagalo trgovcem in v splošno vsemu narodu. Če pomislimo, koliko naši Slovenci svojih vsakdanjih potrebščin pri drugorodnih kupi-

POSLOVENIL DR. A. R.:

CARSKI SEL

Dotlej so bile razmere za potovanje Mihaela Strogova ugodne. Carski sel se ni nikjer zamudil. Ako bi se mu posrečilo, izogniti se tatarski četi, ki jo je kan Feofar potisnil čez Krasnojarsk, potem bi ga gotovo prehitel in prišel v Irkutsk tako naglo, kakor ni prišel še nihče pred njim.

Drugi dan potem, ko sta taratajki zapustili Jekaterinburg, sta dospeli ob sedmih zjutraj v majhno mesto Tulugujusk. Prevzili sta torej 220 vrst brez vsake nezgode.

Tu so porabili pol ure za zajutrek. Nato so se odpeljali dalje. Vozili so se neverjetno hitro, ker so voznikoma obljubili bogato napitnino.

Istega dne, 22. julija, sta obe taratajki dospeli ob eni ponoči v Tjumen, 69 vrst dalje proti vzhodu.

Tjumen, ki ima navadno 10.000 prebivalcev, jih je imel tedaj še enkrat toliko. Mesto je prvo obrtno središče, ki so ga Rusi ustanovili v Sibiriji, ima lepe kovinarske tovarne ter li-varno za zvonove.

Casnikarja sta takoj hitela poizvedovati za novicami. Kar so bojišču pripovedovali sibirski begunci, ni bilo posebno ugodno. Pravili so, da se voj-ska kana Feofarja naglo pribli-žuje dolini Išima, in trdili, da polkovnik Ivan Ogarev kmalu dospe do tatarskega poveljnika, če že ni. Iz tega se je dalo skle-pati, da se bo napad obrnil z vso silo proti vzhodni Sibiriji.

Ruske čete, ki jih je bilo treba poklicati večinoma iz evrop-skih pokrajin, so bile še zelo da-leč in se niso mogle postaviti proti Tatarom. Ker pa so koka-ki iz tobolske pokrajine hoteli proti Tomsku, je bilo upati, da tam ustavijo tatarske orde.

Do osmih zvečer sta taratajki prevozili nadaljnjih 6 vrst in prišli v Jalutorovsk.

Potniki so zamenjali konje in se takoj zunaj mesta z brodrom prepeljali čez reko Tobol. Ker je bila voda mirna, se je prevoz izvršil gladko in brez nezgode.

Opolnoči so dosegli trg Novc Zajmskoje, ki stoji na zadnjih odrastkih uralskega pogorja. Gričasta in z drevjem porasla tla so bila za njimi. Začela se je prava sibirski stepe, ki se razteza do krasnojarske okolice: brezmejna ravan, s travo poras-la puščava, na kateri se v po-polnem krogu stikata nebo in zemlja. Na tej stepi oko ni opa-zilo drugega kakor brzojavne drogeve ob cesti, med katerimi so v lahmem vetru brnele žice kakor strune na harfi. Cesta sama pa se je od tal razlikovala le po drobnem prahu, ki se je vzdigoval za taratajkama. Ako bi ne bilo tega belkastega traku, ki je sekal tako daleč, kakor je segalo oko, bi bil človek mislil, da je v puščavi.

Mihael Strogov in njegova tovariša so po stepi drevili s še večjo hitrostjo. Pod konji, ki sta jih priganjala voznika in ki jih ni zadrževala nobena ovira, je cesta kar izginjala. Tarataj-ki sta dirjali naravnost proti Išimu, kjer sta se poročevalca ho-

jo, je res žalostno. Ves ta denar, kakor hitro je izdan, je za vedno izgubljen za nas. Nasprotno pa, ako kupimo pri naših trgovcih, bo isti denar še vedno prišel na-zaj med nas na en ali drugi na-čin. Koliko naši trgovci podpi-rajo naša podjetja! Koliko tiso-čakov žrtvujejo ravno v seda-njem času, ko vzdržujejo mnogo brezposelnih družin. Zatorej je popolnoma pravilno, da se mi te-ga zavedamo in v vsakem sluča-ju podpiramo slovensko trgo-vino. Ako to storimo, bomo tudi od njih lahko pričakovali pomoči v naši bedi. Najlepši pozdrav vsem naročnikom A. D.

Louis Rudman.

tela ustaviti, ako ne bi kak do-godek spremenil njunega načr-ta.

Išim je od Novega Zajmske-ga oddaljen približno 200 vrst. To pot so morali in mogli prevo-ziti drugi dan do osmih zvečer, ako ne bi izgubili nobenega tren-utka. Voznika sta mislila, da so potniki imenitni gospodje ali visoki uradniki, ker so trosili napitnino izredno velikodušno.

Drugi dan, 23. julija, sta bili taratajki v resnici od Išima od-daljeni samo še 30 vrst.

Tedaj je Mihael Strogov opa-zil poštno kočijo, ki se je komaj videla sredi oblakov prahu. Ker so bili njegovi konji hitrejši in manj utrujeni, jo je moral kma-lu dohiteti. Kočija je bila vsa prašna in je morala imeti že dol-govo vožnjo za seboj. Voznik je udrihal z vso silo po konjih in jih skušal z bičem in kletva-mi obdržati v diru. Ti potniki se gotovo niso peljali čez Novo Zajmskoje, ampak so prišli na irkutsko cesto po kaki stranski poti.

Ko so Mihael Strogov in njegova tovariša opazili kočijo, ki je dirjala proti Išimu, so mi-slili samo na to, kako bi jo pre-vozili, da pridejo pred njo na postajo in si zagotovijo potrebne konje. Samo ena beseda voznika — in kmalu so bili vstric kočije, katero so vlekli zdelani konji.

Mihael Strogov je došel prvi do nje. Pri vratih kočije se je pokazala glava, ki jo je ko-maj opazil. Vkljub temu, da je naglo dirjal mimo, je vendar na-liko slišal zapovedujoč glas ki je zavalil:

"Ustavi!"

Kaj še! V prav nasprotno! Hipoma sta obe taratajki kočijo prevozili.

Razvila se je dirka. Vprega kočije, ki so jo izpodbodli mimo dirajoči konji, je tekla nekaj minut s povečano hitrostjo. Vsi trije vozovi so izginili v oblaku prahu. Iz belkastega oblaka pa se je slišalo pokanje biča, kakor bi prasketale rakete, vmes pa so se oglašali bodrilni in jezni vzkl-ki voznikov.

Vkljub temu je kočija ostala daleč za Mihaelom Strogovim in njegovima tovarišema, kar je bi-lo važno za slučaj, da bi poštna postaja imela premalo konj. Poštar morda vsaj hitro ne bi mo-gel dati vprege za dva voza.

Pol ure pozneje je bila kočija, ki je zaostala, videti le še kot majhna točka na obzorju. Ob osmih zvečer sta obe taratajki dospeli na poštno postajo v Išimu.

Poročila o tatarskem vpadu so bila vedno neugodnejša. Mesto se neposredno ogražale sprednje atarske čete in že pred dvema dnevnoma so se oblasti morale preseliti v Tobolsk. V Išimu ni bilo niti enega uradnika niti ene-ga vojaka.

Prišedši na poštno postajo je Mihael Strogov takoj zahteval spočite konje.

Kako prav mu je prišlo, da je Mihael Strogov prehitel kočijo! Samo tri konje je bilo mogoče takoj vpreči. Drugi so se prav-kar utrujeni vrnili z dolgega po-tovanja.

Poštar jih je ukazal napreči v taratajko.

Casnikarja sta sklenila ostati v Išimu. Ker jima torej ni bilo treba takoj skrbeti za novo vpre-gu, sta dala svoj voz spraviti v poštno vozarno.

Deset minut potem, ko je Mi-hael Strogov prišel na postajo, so mu sporočili, da je taratajka pripravljena za odhod.

"Dobro," je odgovoril.

Nato je stopil k obema poro-čevalcema in dejal:

"Ker gospoda ostaneta v Išimu, je prišel čas, da se ločimo."

"Kaj, gospod Korpanov, niti ure nečete ostati v Išimu?" je vprašal Alcide Jolivet.

"Ne, gospod, ker bi rad zapu-stil pošto, preden dospe kočija, ki smo jo prehiteli."

"Ali se bojite, da Vam oni po-tnik vzame konje?"

"Predvsem se hočem izogniti vsaki sitnosti."

"Potem, gospod Korpanov,"

je dejal Alcide Jolivet, "se mora-va še enkrat zahvaliti za uslu-go, ki ste jo nama storili, in za veselje, da sva potovala z Va-mi."

"Čez nekoliko dni se morda snidemo v Omsku," je dostavil Harry Blount.

"To je mogoče," je odgovoril Mihael Strogov, "ker potujem naravnost tja."

"Srečno pot, gospod Korpa-nov," je dejal Alcide Jolivet, "in Bog naj Vas varuje pred tele-grami!"

Oba poročevalca sta Mihaelu Strogovu ponudila roko in mu je hotela stisniti kar najbolj pri-jateljsko, ko se je zunaj zasliša-lo ropotanje voza.

Takoj nato so se bučno odpra-vila vrata pošte in na pragu se je pojavila moška postava.

Bil je potnik iz kočije, človek vojaškega ponašanja, star kakih štirideset let, velik, močan, z mo-gočno glavo, širokih pleč in go-stih brkov, ki so mu segali do rdečastih zaliscev. Bil je v vo-jaški obleki brez činovnih zna-kov. Ob strani mu je visela ko-njeniška sablja, v roki pa je dr-žal bič s kratkim ročnikom.

(Dalje prihodnjč.)

19 let stara nevesta umor-jena, oče prijatelj

New York, 4. aprila. Na do-mu staršev so dobili zakla-no z nožem, 19 letno nevesto, ki se je poročila pred dvema tedno-ma. Policija je aretirala njene-ga očeta, Joseph Leonta, proda-jalca rib. Oče je bil nasproten poroki in je baje policiji priznal, da je umoril hčer v napadu bla-znosti.

Čitajte to zanimivo novi-co do zadnje vrste

Wayne, Penna., 4. aprila. Mamie Nine in njene dve hčeri, Sally in Girly, bodo prepeljane jutri pred sodnijo. Vse so obtožene umora in se bo zahtevala smrtna obsodba. Obdolžene so 14 umorov. Zagovornik bo najbrž predlagal hipno blaznost, kajti pogled na kokoši Tomaža Dau-gherty je aretirane najbrž pri-gnal do umora. Obtoženke so — psice!

Število starostnih zavarovancev se viša

New York, 2. aprila. Ekse-kutivni tajnik zveze za starost-no pokojnino izjavlja, da se je število za starostno podporo upravičenih ljudi v Ameriki zad-nja leta jako dvignilo. Pred dvema letoma je bilo do starost-ne podpore v petih državah opravičenih 40.000 oseb, letos jih pa je v 13 državah že 85.000.

MALI OGLASI

Naznanilo!

Cenjenim rojakom in prija-teljem naznanjam, da sem pre-vzel od J. Konchana popravljali-nico čevljev. Ako hočete imeti zanesljivo delo in poceni, prine-site vaše čevlje na

6630 St. Clair Ave.

Frank Longar (82)

V najem

se da štiri akre izorane, rodovit-ne zemlje. Na zemljišču se na-haja hlev za živino in perutnino ter dvojna garaža in stanovanje obstoječe iz dveh sob. Zemlji-šče se nahaja ob 200. cesti in Kildeer Ave. V najem se da radi odhoda iz mesta. Pripravno za samec. Cena nizka. John Fabec, 776 E. 200 St. (82)

Ako hočete imeti

lepo, nanovo papirano in moder-no prenovljeno stanovanje, pet zračnih sob, podstrešje, klet, se oglašite pri Marjanci Kuharjevi, 1123 Adison Rd. Stanovanje se nahaja v isti hiši zgorej in se odda prav poceni pravi družini. (x)

Slovenska šivilja

izdeluje obleke po vaši želji in po jako zmernih cenah. Najboljše delo garantirano v vašo zado-voljnost. Vprašajte na 6026 St. Clair Ave., suite No. 2. (82)

Soba se odda

v najem. Jako čedna in prijaz-na. 5604 Bonna Ave. (80)

Zelena seč

naprodaj za ograjo. Prav poce-ni. Če kdo potrebuje za obre-zovanje dreves ali druge rastli-ne, naj se zgasi na 1087 Addi-son Rd. (81)

SLOVENSKA BRIVNICA Z DOBRO
POSTREŽBO
F. A. GREDENCE
6124 ST. CLAIR AVE.

PEČI

BEL PORCELAIN ENAMEL ZU-
NAJ IN ZNOTRAJ. RAZSTAVNI
VZORCI.

\$29.75

Vprašajte za Mr. Peruska
The Stern Furniture Co.
15428 Waterloo Rd.

DOBER PREMOCI

Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Stari Cimpermanovi prostori
Henderson 5798
FRANK ARKO, zastopnik

Frank V. Opaskar

ODVETNIK
1119 HIPPODROME BLDG.
Main 3785
Ob torkih, četrtkih in sobotah
zvečer od 6. do 8. ure na
E. 93d St. in Union Ave.
OB SREDAH IN PETKIH
1106 E. 64th St.
Res. Tel. Yellowstone 0705-W

NEKAJ NOVEGA!

Na trg so prišli novi

PLYMOUTH AVTOMOBILI

ki so nekaj posebnega v avtomobilski industriji. Delo, mehanizem, cene—vse je tako, da bo publika z vese-ljem segla po teh avtomobilih, ki v cenah in izdelku nimajo primere z drugimi.

Lepo priliko ima vsak, da si ogleda te nove vrste avtomobil

V SREDO VEČER

v naših prodajalnih prostorih, kjer se bodo kazale premikajoče slike v posameznosti teh Plymouth avto-mobilov. Videli boste moč, vztrajnost in trpežnost tega izdelka. Vstopnina je prosta. Vsak je prijazen vabljen.

Lausin Motor Sales Co.

18901 St. Clair Ave.
vocal Nottingham Rd.

CUNARD Linija

NAZNANJA

ZNIŽANJE 20%

v cenah na vseh tiketih, razun tretjega razreda iz Evro-pe v Zedinjene države in predplačane tikete, 10% kjer bo znižanje

To znižanje velja na vseh parnikih, vključeno tri velike brzoparnike

Porabite to izredno priliko in obiščite svojce preko mor-ja letos, ker morda ne boste imeli nikdar več take prilike.

BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

Nudila se bo ravno ista znana Cunardova postrežba v vseh razredih, kot do sedaj. Prihodnji izlet se vrši na parniku Mauretania 24. junija. Posvetujte se z vašim lokalnim agentom ali pišite v svojem jeziku na

CUNARD LINE

1022 Chester Ave.
CLEVELAND, OHIO

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je nenadoma preminul naš iskreno ljubljeni in nikdar pozabljeni sin in brat

Frank Vidmar

ki je za vedno zatisnil svoje oči v cvetu mladosti, dne 24. marca, 1932. Počezen je bil k večnemu počitku v Clevelandu dne 29. marca, 1932.

V tem času bridke žalosti nam je došlo toliko izrazov sočut-ja in tolažbe, da se čutimo dolžni, da se na tem mestu iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nas tolažili in vsem, ki so položili tako lepe vrnice na krsto našega ljubljenega sina. Travno tako iskrena hvala vsem, ki so ga prišli kropiti, ki so se udeležili pogreba in vsem, ki so dali svoje avtomobile brez-plačno na razpolago pri pogrebu.

Dragi in ljubljeni sin in brat, počivaj v miru in lahka naj Ti bo zemlja. — Žalujejoči ostali:

Družina Vidmar.

Cleveland, O., 4. aprila, 1932.

Mrtvec na mostu

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

"Položili smo moža v moj avto," je nadaljeval inšpektor, "ter ga odpeljali na stražnico, kjer smo mu nudili prvo pomoč, a ob enem tudi poklicali zdravnika. Sporočil sem tudi policijskemu ravnatelju, ki mi je velel, naj moža — seveda ako zdravnik dovoli — pripeljemo semkaj ter naj poročam o dogodku nadinspektorju Gilmartinu."

"Res? Kje pa je? Ali še živi?"

"Da, gospod, samo omotičen je še nekoliko. Tu je."

Stopil je na stran, nakar sta opat in inšpektor Gilmartin vstopila v sprejemnico.

"Mon Dieu! (Moj Bog!)," je vzkliznil opat, "kaj so storili z vami, ubogi moj oče Baumgartner!"

DESETO POGLAVJE

Dokazi

Bolnika so odnesli v celico, a Gilmartin je odšel v svojo sobo. Sedel je še na postelji ter premišljeval, ko je vstopil tih opat.

"Strašno!" je dejal. "V samostanu, pa se dogaja tako nasilja!"

"Ali ste kaj izvedeli?" je vprašal Gilmartin.

"Ne. Oče subprijor kot zdravnik je prepovedal vsakršno izpraševanje. Ugotovil je namreč, da je bil oče Baumgartner udarjen na glavo z nekim težkim predmetom. Po njegovem mnenju pa ne bo nikakih posledic, ako bo imel sedaj mir."

"Kar pomeni, da ga ne bom mogel izpraševati pred svojim odhodom," je pripomnil detek-

tiv.

"Vsekakor," je pritrdil opat. "Menim pa, da ne bi mogli mnogo izvedeti od njega. Kolikor sem mogel razumeti, se ne spominja ničesar od časa, ko je bil napaden, pa dokler se ni zavelel na policijski stražnici. Govoril je jako nerazložno, pa menim, da sem ga tudi vsled njegovega strašnega narečja slabo razumel. Tedaj pa je tudi oče subprijor prepovedal vsakršno govorjenje."

"Troje ranjenih — četvero, ako se še sam prištejem — v samostanu!" se je norčeval Gilmartin. "Kake razmere!"

"Strašno!" je boleče pridjal opat.

"Oče opat," je dejal Gilmartin. "Jutri moram na vsak način v mesto. Računam z gotovostjo, da boste skrbeli za to, da bosta spremljala vedno, vsaj dva meniha očeta Baumgartnerja, tako da se mu ne bo mogel nihče nepozvan približati. Zelo bi mi bilo ustrezno, ako bi stala straža pred njegovo celico. In, ako seveda ni to proti predpisom samostana, dovolite jim, da nosijo kako orožje. Evo?"

Detektiv je vstal ter vzel iz svoje suknje revolver. "Prepuščam vam svoj revolver, a še drugega vam bom preskrbel od krajevnih policije. In da ne bo nesporazumljenja: v slučaju sile, se mora rabiti tudi orožje."

"Mislim, da bi bilo upravičeno," je pristal oče opat. "Podvzel bom korake, kakor ste mi nasvetovali."

Gilmartin je vzkliznil: "Da, upravičeni smo. Saj je Kristus dejal: Ako te kdo udari po levem, obrni mu še desno lice. Ni nam pa dejal, kaj moramo storiti nato."

Opat se je nasmehnil ter dejal: "Uporabili bomo tudi orožje, bodite prepričani, gospod Gilmartin, ako se pokaže potreba."

"Nadalje bi vas prosil, prevezvišeni, da privolite v to, da se dozdevna pošiljka načrtov ne bo dostavila v samostan, pač pa da se takoj odpošlje že s pošte naravnost na moj naslov v London."

"Kakor želite, gospod Gilmartin. A kak vzrok imate za to?"

"Da bo lahko vsak izvedel, kje se nahaja pošiljka," je pojasnil detektiv. "In čim bolj se novica razširi, tembolje bo. Tako vsaj ne bodo radi nje nadlegovali in napadali vaše samostanske družine."

"Kako pa naj to povem očetu Baumgartnerju?" je vprašal opat. "Saj je že itak dovolil v skrbeh radi —"

Gilmartin je dejal: "Za par dni vsaj se ne bo zanimal za načrte. Ako bi pa povpraševal zanje, povejte mu, da so varno shranjeni vse do tedaj, da odzdravi. To tudi bodo v resnici, čim bo namreč prispel odposlanec z njimi iz Einsiedelna, bom iste spravil v najbolj varno blagajno na Angleškem. Marconijevim uradnikom pa lahko jaz sam pojasnim zadevo v slučaju, da bi bilo treba konferenco z njim za par dni odložiti."

"Zelo dobro, gospod Gilmartin. Sedaj pa: lahko noč!"

"Lahko noč, prevzvišeni! Nikar ne skrbite več, ker slutim, da bomo vso zadevo v najkrajšem času srečno razrešili. Upam, da se vrnem v par dneh."

Gilmartin je zjutraj vstal zarana. Zajtrk mu je prinesel brat-kuhar. Nato je šel še obiskati očeta Masseyja, kateri je bil oproščen jutranje.

"Kako se počutite?"

"Precej dobro," je odvrnil oče Massey. "Spal sem od časa, ko ste odšli sinoči pa do jutranjice. Zbudil sem se ob glasu zvo- na — menda iz navade."

"Tedaj niste še izvedeli, kaj se je pripetilo po večernicah?" je vprašal detektiv ter ostro gledal meniha.

"Ne. Kaj pa?"

"Oče Baumgartner se je zopet vrnil."

"Kaj?"

V vzklizku je videl Gilmartin presenečenje, neverjetnost in tudi razočaranje. Izgledalo je skoro, da se je sam oče Massey zanesel svojega izbruha, legel je nazaj ter vprašal mirneje: "Kaj se je zgodilo? Ali so ga izpustili?"

"Kdo naj bi ga bil izpustil?" je vprašal detektiv.

"Kdorkoli ga je že odpeljal," je odgovoril menih. "Menda ljudje, ki so tudi vas napadli v gozdu."

Gilmartin je nato pripovedoval menihu, kar je izvedel prejšnji večer od policijskega inšpektorja.

"Čudno," se je čudil menih.

"Zakaj?"

"Zakaj," je ponovil oče Massey. "Zakaj pa so ga vendar odpeljali, a nato izpustili?"

"O, morebiti so mislili, da umira, pa niso hoteli imeti opravka z mrtvecem."

"Radoveden sem, ako je videl njih obraze."

"Skoro gotovo ne," je dejal Gilmartin. "Tema je bila. Vsekakor pa ga nisem mogel izprašati. To bo storil oče opat, čim bo oče subprijor dovolil. Jutri pa jaz odidem v mesto."

"Kaj? Ste izgubili srčenost? Premagani?" je vprašal s čudnim nasmeškom oče Massey.

"O, skoro da ne — čeravno sem bil že marsikedar premagan."

"Razumem," je dejal prebrisan menih. "To pomeni, da boste še ostali ob naši strani. Hm, menim da bom danes že lahko

vstal. Bodite prepričani, gospod Gilmartin, da bom od sedaj naprej tudi jaz sam zasledoval stvar, pa ne bodite presenečeni, ako bom jaz zadevo razrešil, predno jo boste vi."

"Nikakor ne bom presenečen," je odvrnil Gilmartin.

Menih ga je strogo gledal, kar ni Gilmartin prežrl.

"In če boste," je še dostavil detektiv, "hitite takoj k svojem opatu in se izpovejte."

"Naj se izpovem?"

"Hm, da — saj beseda je ravnotako dobrega pomena, kakor bi bila kaka druga. Sedaj pa: na svidenje, oče Massey — upam, da v najkrajšem času!"

Menih se je smehljaj, ko je Gilmartin zapustil celico. Ravnotako se je režal tudi Gilmartin. Ko je šel preko klavzure, ni srečal nikogar, le iz kapele so se čuli odmevi psalmov. V mestu je najel detektiv avtomobilskega izvoščaka. Odpeljal se je na mesto, kjer je bil napaden cziroma povožen prejšnji večer oče Massey ter začel preiskovati dotični zid, v katerem je bila res vdelana poštna skrinjica.

Tudi izvošček, ki je obenem z Gilmartinom zapustil avtomobil, je strmel v zid. Naenkrat je dejal: "Ne vem sicer, kaj iščete, gospod, vendar ako iščete mesta, kjer bi bil nekdo ob zid zadel — evo vam ga!" Pokazal je s prstom na konec zidu.

"Dobro," je dejal Gilmartin.

"Kar sem iskal, sem našel." S kamna je visel las, a kamen sam je bil okrvavljen. "Dobre oči imate," je pripomnil Gilmartin.

"Izgleda, kakor bi bil koga avtomobil zadel na tem mestu," je nadaljeval izvošček. "Le pogledajte te sledove!"

"Pri Bogu! Prav imate!" je dejal Gilmartin. Kolesnice na travi so se še dobro poznale. "Da, nekoga je sinoči tu povozil avtomobil."

Sofer je presodil po sledovih: "Voznik je bil gotovo pijan."

Gilmartin pa je prijel sofer-

ja za prsni gumb ter dejal: "Ne verjemite tega, sinko! Voznik je bil trezen — proketo trezen!"

Detektiv se je nato odpeljal zopet na policijsko stražnico. Tu je imel dolg pogovor s tamošnjim policijskim inšpektorjem. Dogovorila sta se natančno o korakih, ki jih je treba podvzeti, da se zavaruje samostan a posebno očeta Baumgartnerja pred nadaljnimi napadi. Inšpektor se je vsekakor zavedal važnosti zadeve in tudi je sklepal, da bo sam v svojem službenem stališču imel koristi od tega, zato je tudi Gilmartina posebej opozoril na trud, ki ga bo imel s tem.

"Saj ne bo trajalo dolgo," mu je zagotovil Gilmartin. "Tudi bom gledal na to, da boste primerno odškodovani."

"Storili bomo, kar bo v naših močeh," je zatrdil inšpektor.

"Glede one priporočene pošiljatve pa," je nadaljeval Gilmartin, "čim prispe, odpošljite jo na moj naslov v London. In nobene besede —"

"Kaj, niti opatu — niti —"

"Samo trenutek," ga je ustavil Gilmartin. "Štiriindvajset ur kasneje, pojdite v samostan ter povejte opatu in vsakomur, ki ga srečate, da ste jo ravnokar odpeljali. Nadaljnih 24 ur pa pazite do skrajnosti. Medtem vas bom že jaz še obvestil."

"Oho, razumem," je prikimal inšpektor. "Menite, da bi utegnili skušati nato uropati meniha samega, da izvijajo iz njega csebno iznajdbo, predno bi vi imeli časa kaj ukreniti z načrti. Ali ne bi bilo na mestu, da objavimo, da je menih tako poškodovan, da je nezmožen vsakega mišljenja?"

"Ne verjamem, da bi jih to oviralo. Vsekakor pa želim, da ostane zadeva kolikor le mogoče tajna, ker ubogi opat je že itak dovolj razburjen."

"Jako mi ugaja, starček, čeravno nisem sam katoličan," je

pripomnil inšpektor. "In tudi menihe spoštujem, čeravno jako dosti molijo, tako da si ne morem predstavljati, kdaj sploh kaj utegnejo delati. In vendar pišejo učene knjige itd."

"O," se je smejal Gilmartin. "Njih čas je natančno preračunan."

"Jako priljubljeni so tu," je nadaljeval krajevni poveljnik. "Med vojno so celo ustanovili v veliki hiši iz opeke, onostran samostanskega zemljišča, bolnišnico."

"Ali je tudi ona hiša njih?" je vzkliznil Gilmartin presenečen. "Kdo pa je sedaj tam?"

"Nihče. General Urquhart je bil nekaj časa najemnik, a je že delj časa, kar je odšel v Colchester. Kolikor mi je pa znano, ima hišo sedaj v najemu nek grof — menim da je Oger."

"HHm, jako zanimivo!" je dejal Gilmartin.

"Menite li —" je pričel inšpektor razburjeno, a Irec ga je prekinil.

"Ničesar ne sklepam — vsaj za sedaj še ne. Ker pa ne bom imel časa, bi vas prosil, da greste do opata vi ter ga naprosite, da mi sporoča o svojem najemniku."

Inšpektor si je nekaj zapisal v beležnico, a Gilmartin se je poslovil.

(Dalje prihodnjič.)

Mirne volitve v Mehiki. Samo dva ubita

Mexico City, 4. aprila. Primarne volitve za kongres so se vršile večeraj precej mirno po vsej Mehiki. Poroča se, da sta bila samo dva moška ubita in 52 ranjenih v raznih spopadih.

Peki darujejo kruh za brezposelne ljudi

Washington, 4. aprila. Zveza ameriških pekov je ponudila Ameriškemu Rdečemu križu 10.000.000 funtov neprodanega kruha vsak teden, kar naj se uporabi za brezposelne.

Tudi vi ste vabljeni. . . .

da vložite svoj denar v edino slovensko banko v Zedinjenih državah, v

NORTH AMERICAN TRUST BANKO

glavni urad:

6131 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND, OHIO

podružnica:

15601 WATERLOO ROAD

Dvanajst let solidnega obstoja, dvanajst let prvovrstne postrežbe, ki jo je dajal ta močni in zanesljivi denarni zavod, je dovolj velika garancija vsakomu, da brez skrbi vloži svoj denar v to banko.

Pri North American Trust banki je vaš denar tako varno naložen, kot pri največji ameriški banki. Poleg tega pa se posluje na slovenski banki v svojem jeziku in vsak vlagatelj pri slovenski banki je močan steber edinega slovenskega bančnega podjetja.

Kdor je narodno zaveden, bo gotovo podpiral domače podjetje. Kdor se zaveda, da je sin ali hči naprednega slovenskega naroda, temu bo tudi njegov narodni ponos velel, da bo bolj zaupal svojemu rojaku kot pa tujcu.

TEDEN OD 4. APRILA DO 9. APRILA JE TEDEN KAMPA-

NJE ZA NOVE VLOGE PRI NORTH AMERICAN TRUST BANKI.

KDOR PRINESE NOVO VLOGO V NORTH AMERICAN TRUST BANKO DO SOBOTE 9. APRILA, BO DOBIL OBRESTI ŽE OD 1. APRILA.

Nikjer ne dobite boljše postrežbe, nikjer ni vaš denar bolj varen, kot je v slovenski banki, North American Trust Co.